

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, APERIRA 9, 1885.

“TURE KOOTI WHENUA MAORI, 1880.”

He Panuitanga ki nga tangata e whai take ana ki te whenua kia mohiotia ai te wahi me te ra e tu ai te Kooti hei Whakawa i o ratou Take.

NA, he Panuitanga tenoi kia mohiotia ai, ko te take a nga tangata no ratou nga ingoa e mau nei i te rarangi tuatahi i raro nei, ki nga pihi whenua e mau nei i te rarangi tuarua, ka whakawakia a te 4 o nga ra o Mei, 1885, e te Kooti Whenua Maori ki Waioomatatini. Ko nga tangata katoa e whai tikanga ana mo ana whenua me haere ki reira. Ka oti te whakawa, ka puta te Tiwhiketi ki te hunga i kitea tonu tika e te Kooti: heoi ano, he tino whakaotinga tena; e kore rawa e tika kia peke mai tetahi tangata ki muri. Ka kitea nga mapi o nga whenua kua oti te ruri ki te Tari whakawa i Waioomatatini.

NA KERI,
Rehita.

Kooti Whenua Maori,
Kihipane, Machi 17, 1885.

Naama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe	Naama.	Ko nga ingoa o nga Kaitono.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.
1	Haaro Pahiia, Himiona Kenia, Wiremu Wanoa, Pirinaha Te Rito	Te Whaka-angiangi	Ka timata i Turitongara Te Whitipawa, Ruataupare, Hamanauri, Marachara, tika tonu i roto o taua awa tae noa ki te Upokotikongahuka, ka rere i runga o te Hiwi o Tangihanga, ka tae ki roto o te wai o Taurangakautuku ka rere i roto, ka ahui, ki te ngutu awa, ka tutuki ano ki Turitongara.	4	Hori Akuhata, Kone Tahena, Keeti Te Ahurangi	Tokata	mako, Okarawehea, Te Whakauniatekupa, Taumata o Manukiao, Marachara, Otateururangi, Karuahau, Okahukara, Te Whakaunui a Mokaia-hunga Ngaurahiwihwi, Karakawai Ohinematonga, Mangapapa, Te Wharekaka Manatahi, Tapatu ki te Poroporo, ka tutuki ki te ngutu awa o Mangamate.
2	Pineanine Hahu, Herewini Tehau, Kerema Temateho	Hautanoa	Ka timata i Te Karo, Tanirikura, Raematahourehoi, Puapuakoko, Taupari ka rere i runga i te raina o Pawhiti Taimata o Ngatira, Puremu o te Atua, Taumata o Kainga Koura, ka rere i roto i te wai; Wacata, Waipo, Taumata o te Whakapako ka makere ki tahuna, Te Karaka, Te Pohatu a mau, ka tika i tahuna, Tahito, Te Wai-puna, ka riini ano ki te Karo.	5	Eru Potaka, Paora Tinirau, Pine Wai-papa, Hirini Kahotea, Te Irimana Toka, Ihenare Parata, Hori Patone, Mokena Pahoo, Hare Hoko-paura, me etahi atu	Turanga-rahui me te Kiekie	Ka timata i te Kiekie, Pekemataipo, Pungaoioni, Taumata-kahawai, Turangarahui, ka pou ki te awa ki moumu tarakahi, ka rere i roto i Horenga, ka rere i roto i Waipiro, Hemoata, ka tae ki Te Ewe, ka ahui i roto o te awa, Mateotopa, ka heke i te taha Hanauru, o te Urupa ka tapatu ki te one.
3	Te Rana Morete, Ani Morete, Niha Tawhiwhi, Renata Te Manuka,	Whariki-rauponga	Ka timata i te ngutu awa o Mangamate, haere i roto o taua wai, haere i runga i te raina ruri o Mangatawhito, Te Itinga o tataru o te Kaapa Te Omanga-	6	Henare Potae, Hone Pac-rata, Hemi Kaipau, W. H. Potae, Herewaka Potae, Ara-peta Potae	Te Koa	Ka timata i te Koau, rere tonu i te taha Moana, Kakepe, Mangamate, ka rere i runga i te raina o Pawhiti Waitakeo, Kimipirau, ka tika i roto i taua awa tika atu ki nga puke, ka rere tika ki te awa o Te Puka, ka rere i te raina Hanauru o Te Puka ka tae ki te Moana ka tika atu ki te Koau.

KO TE KAHITI O NIU TIRENI.

HE PANUITANGA.

Mo etahi pihhi Whenua ki te Waihia.

Tari o te Kooti Whakawa Whenua Maori,

Kihiripano, Māhele 17, 1885.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko te nohoanga o tenei Kooti ki Waiomatatini, i te Takiwa o Papati Pēi, a te 4 o nga ra o Mei, 1885, e haere ake nei te whakarangona ai nga tono a nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, kia waihia, kia rerehona nga whenua i roto i nga Karanga Karaiti e mau nei nga ingoa i te rarangi tuarua, ko te Takiwa kei te rarangi tuateru.

A, i runga i te mana o Tekihana 7 i roto i te "Ture Wehewhe Whenua Maori, 1882," ko nga tangata katoa kei a ratou tetahi Karanga Karaiti ranei, tetahi Pukapuka Whakaturu ranei, mo nga whenua kua tonoa nei kia wehea, ka whakahaui nei kia whakaitohorua ana pukapuka ki te arearo o te Kooti a te wa e noho ai taua Kōwhiri.

NA KIRIHI,
Kohita.

Naama.	Ko nga ingoa o nga Karanga.	Nga ingoa o nga whenua me te Takiwa hoki.	Nga rohe.
7	Henare Potae, Wiremu Potae, me Keriana Potae	Te Puka...	Tekau eka te rahi nui atu iti iho ranei kaore he ingoa e ringa i te raina ruri o taua tekau eka.
8	Henare Potae, Peta Potae, Wiremu Potae	Te Ikamocahuru	Te Ikamocahuru, Manga-hanini, Mataitangaroa, ka rere i waho o te taupa, waea a Wiremu Potae tutuki ki te Ikamocahuru.
9	Paora Haenga, Timoti Te Kauri, Hone Kauru	Taumata o te Whatu	Taumata kaha, Taunata Wai-kariapohatu Te Poka, Pa-otaito Tatuorowara, te raina o te Whakatumu, Tai-otekawa ka haere i te one te raina o Onawa, te raina o te Herenga ki te timatanga.
10	Paora Haenga, Henare Kaiwai, Mikaera Pakau, me etahi atu	Hungalunga	Pakamaohiri, Te Anganga, Te Iringaahata, Mangawhoro, Motimako, te timatanga
11	Paora Haenga, Pirihiri Materoa, Peneaba Haerewa, me etahi atu	Marachara	Timata i Makirikiri, Ta-whiipuka, Tutarikirau Te whakamauwhiwhi, Turukohira, Titokiatewha-lacharga Tikorangi, Marachara, Mangarua, Te Ipaaranga, Te Kouta, Te Makahia, Korahoni, Rapoporo, Makirikiri te timatanga.
12	Paora Haenga, Kopata Hauri, Te Rana Haenga, me etahi atu	Waihuka	Timata i te Upata, Meka-wakawaotaitai, Te Whakamauwhiwhi, Te Paharakeketapu, Tutro-hanga, te Hapalatu, Te Mahe, Ngapahanga, Tuatanga, Te Whakamauwhiwhi, Te Aotawarangi, Te Aotawarangi, Mangarua, Te Poroporo, ka aho ki atu Kou-tikowhira, Waihuka ka tae ki te timatanga.
13	Paora Haenga, Nihia Tawhiwhi-rangi, Watene Paekura	Whitirangi	Timata i whitirangi, Koriana, Te Aotawarangi, Tamaitia Kalki-rakohiwi, Te Aotawarangi, Te Karoro, Meigara ka aho ki atu ka tonoa i roto i te Pukaha, Kōwhiriwhiwhi, te raina o Mangawhoro, Te Kapu, Mangawhoro, Mangarua, ka aho kiwaho, Te Poroporo, Kapuarangitara-wa, Matai, Waikohu, ka tutuki ano ki Whitirangi.
14	Paora Haenga, Hamiora Kaitia, Ncho Kopuka	Raukuma Nama 2	Timata i te peke hiriwhiriwhi o te Whakamauwhiwhi ka haere i roto i Taunanga-kaitaka, Te Piko, o Rau-lalaka, Te Hautetanga, Keprapoumana, Makoe-koia, te Raina o Raukumara, ara o te Ahomatariki, ka aho ki te awa o Waimuka, Te Pukahu, Te Whi-manu tatahi, Te Pukahu Pipitamaui Otutamura, Taunghanga, Te Whakamauwhiwhi, ka haere i te raina o te Whakamauwhiwhi ki te timatanga.
16	Ani Morete, Nepia Mahuka, Rakapai	Whariki-raponga	Timata i te Malumu, Tamatakaipera, Te Whinara-Roinata, Mangauapa, Te Werangaahirewhiwhi Nga-rarahiwhiwhi, Pukanohi-ringi, Taingataratara, Ngameremere, Aihirangi, Titi-rakenua, Mangawhoro, Otateururangi Karuwhiwhi, Te Waiaruraru, Marachara, Taunataemauwhiwhi, Te Whakamauwhiwhi, Okurawhira, Te Iringaate-tatara a te kape, Manga-pupu, Te Ngata awa o Mangauaha ka riri.

Naama.	Ko nga ingoa o nga tangata i tonoa kia waihia te whenua.	Nga ingoa o nga whenua i tonoa kia rerehona.	Te Takiwa.
1	Renata Tapara, Wiremu Potae, me etahi atu	Pukititi	Waiapu.
2	Uranga Potae, Wi Potae, me etahi atu	Pukititi	Waiapu.
3	Peta Tolihiri, Wi Potae, me etahi atu	Pukititi	Waiapu.
4	Pine Tubaka, Ribara Paipai, me etahi atu	Ahikouka Nama 1	Waiapu.
5	Pine Tubaka, Ribara Paipai, me etahi atu	Herenga	Waiapu.
6	Pine Tubaka, Ribara Paipai, me etahi atu	Ahikouka Nama 1	Waiapu.
7	Pine Tubaka, Ribara Paipai, me etahi atu	Pukititi Nama 1 me 2	Waiapu.
8	Eruru Kawhia	Matarau	Waiapu.
9	Anapeta Mairi	Matarau	Waiapu.
10	Tuta Nihoniho	Matahira	Waiapu.
11	Eruti Renua	Matahira	Waiapu.
12	Renata Hape	Matahira	Waiapu.
13	Hone Hebe	Matahira	Waiapu.
14	Kereama Waijara	Matahira	Waiapu.
15	Wi Haereroa Kaihiwhi mo Rawinia Mirena	Piritarau Nama 1	Waiapu.
16	Eruru Hauraki, Kaihiwhi mo Rawinia Mirena	Piritarau Nama 1	Waiapu.
17	Pine Waijara, Kaihiwhi mo Rawinia Mirena	Matarau Nama 2	Waiapu.
18	Rawhi Tawhi, Kaihiwhi mo Rawinia Mirena	Tokarua	Waiapu.
19	Nihia Matahira, Kaihiwhi mo Rawinia Mirena	Tokarua	Waiapu.
20	Nihia Matahira, Kaihiwhi mo Rawinia Mirena	Matarau Nama 1	Waiapu.

PANUITANGA.

Tari o te Kooti Whenua Maori,

Kihiripano, Māhele 17, 1885.

HE Panuitanga tenei kia mohiotia ai, ko te nohoanga o tenei Kooti, ki Waiomatatini Papati Pēi, a te 4 o nga ra o Mei, 1885, te whakarangona ai te tono a nga tangata e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuatahi, ko nga pihhi whenua a nga tangata kua mau nei, e mau nei o ratou ingoa i te rarangi tuarua, ko nga pihhi whenua kei te rarangi tuateru. Mehemea kua tutitui pukapuka Wiri te tangata maori i tonoa oranga ma te kaitono e kawo mai taua Waihi ki te Kooti.

NA KIRIHI,
Kohita.

Naama.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia tae ki aha te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
1	Rina Turupa, Heneri-rieta Matekino	Heneri Ngatai	Te Ahiateatua.
2	Rina Turupa, Heneri-rieta Matekino	Heneri Ngatai	Taoroa.
3	Rina Turupa, Heneri-rieta Matekino	Heneri Ngatai	Makarika.
4	Rina Turupa, Heneri-rieta Matekino	Heneri Ngatai	Waikohu.

5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia tika mai ki a ia te whenua.		Ko te ingoa o te tangata i mate.		Ko te ingoa o te whenua.		Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia tika mai ki a ia te whenua.		Ko te ingoa o te tangata i mate.		Ko te ingoa o te whenua.																																							
Ripa Terupa, Heneri Matakiro	Heneri Ngatai	Rangikohua Nama 3.	55	Tuta Ngarimu	Turuhira Whaki	Ahi a te Atua.																																											
Ripa Terupa, Heneri Matakiro	Heneri Ngatai	Maungawaru.	56	Eruera Kawhia	Raniera Kawhia	Matarau Nama 1 me 2.																																											
Nepia Mahuika	Anaru Whakareia	Ahikouka Nama 1.	57	Eruera Kawhia	Raniera Kawhia	Waitangi Nama 1 me 2.																																											
Nepia Mahuika	Hamana Mahuika	Turitaka.	58	Eruera Kawhia	Raniera Kawhia	Waitokaha.																																											
Nepia Mahuika	Hamana Mahuika	Taitai.	59	Eruera Kawhia	Raniera Kawhia	Rahui.																																											
Nepia Mahuika	Hamana Mahuika	Ahiateatua.	60	Eruera Kawhia	Raniera Kawhia	Tekihane 101, Kihipane.																																											
Nepia Mahuika	Hamana Mahuika	Te Wairoa.	61	Tuta Tamati	Heneri Ngatai	Maungawaru.																																											
Nepia Mahuika	Hamana Mahuika	Makarika.	62	Tuta Tamati	Heneri Ngatai	Rangikohua.																																											
Nepia Mahuika	Hamana Mahuika	Pouturu.	63	Tuta Tamati	Heneri Ngatai	Taoroa.																																											
Maraea Waikohu	Watene Punui	Taitai.	64	Tuta Tamati	Heneri Ngatai	Ahi a te Atua.																																											
Maraea Waikohu	Watene Punui	Ahikouka Nama 2.	65	Tuta Tamati	Heneri Ngatai	Makarika.																																											
Maraea Waikohu	Watene Punui	Ahikouka Nama 1.	66	Tuta Tamati	Heneri Ngatai	Tnaku.																																											
Maraea Waikohu	Watene Punui	Te Wairoa.	67	Tuta Tamati	Heneri Ngatai	Rotokautuku.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Makarika.	68	Arapeta Maru	Wiremu Kingi	Rotokautuku.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Taoroa.	69	Arapeta Maru	Aramata Toko	Rotokautuku.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Pouturu.	70	Arapeta Maru	Aramata Toko	Waitokaha.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Matahiia.	71	Arapeta Maru	Aramata Toko	Balui.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Taitai.	72	Arapeta Maru	Kemara Hape	Rotokautuku.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Ahiateatua.	73	Arapeta Maru	Hemare Mutu	Rotokautuku.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Aorangiwai.	74	Nepia Hurikara	Wera Mata-	Packawa.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Whareponga.	75	Hemi Te Aukaurangi	Wera Mata-																																												
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Orua.	76	Ripeka Patutahi	Piripi Tuhira	Rotokautuku.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Tawhiti.	77	Ripeka Patutahi	Taituba Patutahi	Taitai.																																											
Raika Wharehinga	Hiria Manini ara Te Wai	Pahiitaua.	78	Paratene Parimu	Kahuki	Mangaroa.																																											
Nepia Hurikara	Maraea Te Aopoporo	Whareponga.	79	Paratene Parimu	Kahuki	Tokaroa.																																											
Hiria Rangiwaha	Raika Ngawhe	Ahikouka Nama 1.	80	Paratene Parimu	Kahuki	Matarau Nama 1.																																											
Hiria Rangiwaha	Raika Ngawhe	Ahikouka Nama 2.	81	Paratene Parimu	Kahuki	Rangikohua.																																											
Hiria Rangiwaha	Raika Ngawhe	Kuratau.	82	Paratene Parimu	Kahuki	Rotokautuku.																																											
Hiria Rangiwaha	Raika Ngawhe	Taitai.	83	Tuta Sihonilo	Rawinia Rukiruki	Waitomatatini.																																											
Hiria Rangiwaha	Raika Ngawhe	Ahikouka	84	Horomona Hapai	Maraea Kaikino	Turitaka.																																											
Hiria Rangiwaha	Raika Ngawhe	Kuratau.	85	Raika Moori	Kote Haruka	Rotokautuku.																																											
Hiria Rangiwaha	Raika Ngawhe	Ahikouka	86	Arapeta Komaru	Hemi Komaru	Rangikohua.																																											
Hemia Hochoe	Hemia Rangamaro	Ahikouka Nama 2.	87	Ratimira Te Puni	Raika Kahumaku	Waitomatatini.																																											
Hemia Hochoe	Hemia Rangamaro	Kuratau.	88	Ratimira Te Puni	Raika Kahumaku	Turitaka.																																											
Maraea Waikohu	Hara Te Te Manu Tangihare	Wairoa.	89	Ratimira Te Puni	Raika Kahumaku	Waitomatatini.																																											
Maraea Waikohu	Hara Te Te Manu Tangihare	Ahikouka Nama 1.	90	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
Maraea Waikohu	Hara Te Te Manu Tangihare	Ahikouka Nama 2.	91	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
Hori Akukata	Meri Tapore	Mangaotawhito.	92	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
Pita Toki	Wikitoria Pajata	Taoroa.	93	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
Pine Tubaka	Wionu Kingi	Matarau Nama 2.	94	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
H. Houkamau	Rawiri Tumata	Ahikouka Nama 1.	95	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
H. Houkamau	Tia Takitahi	Ahikouka Nama 1.	96	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
Tuta Ngarimu	Turuhira Whaki	Whareponga.	97	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
Tuta Ngarimu	Turuhira Whaki	Matarau.	98	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
Tuta Ngarimu	Turuhira Whaki	Matarau Nama 2.	99	Ratimira Te Puni	Te Raana Tirahina	Turitaka.																																											
Tuta Ngarimu	Turuhira Whaki	Maungawaru.	100	Mohi Turei	Makere Te Wa	Maungawaru.																																											
Tuta Ngarimu	Turuhira Whaki	Rotokautuku.	101	Mohi Turei	Makere Te Wa	Taitai.																																											
Tuta Ngarimu	Turuhira Whaki	Tawhiti.	102	Alipene Mika	Trihapeti Tarapa	Taitai.																																											
Tuta Ngarimu	Turuhira Whaki	Orua.	103	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Piritarau.																																											
			104	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Rotokautuku.																																											
			105	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Waitangi.																																											
			106	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Ahikouka.																																											
			107	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Taitai.																																											
			108	Hone Te Kauru	Hemi Marumaru	Waitomatatini.																																											
			109	Hone Te Kauru	Hemi Marumaru	Turitaka.																																											
			110	Hone Te Kauru	Hemi Marumaru	Ahikouka Nama 1.																																											
			111	Hone Te Kauru	Hemi Marumaru	Rotokautuku.																																											
			112	Hone Te Kauru	Hemi Marumaru	Turitaka.																																											
			113	Hone Te Kauru	Hemi Marumaru	Waitomatatini.																																											
			114	Rana Waitaiki	Arapera	Matakaoa.																																											
			115	Hemi Torori	Temuera Temuru	Matakaoa.																																											

Naama.	Ko te ingoa o te tangata e ki ana kia taka mai ki a ia te whenua.	Ko te ingoa o te tangata i mate.	Ko te ingoa o te whenua.
116	Heni Torori	Temuera Temuru	Pukeamaru.
117	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Matahiia.
118	Raana Te Ao	Mere Karaka Te Ao	Abikouka Nama 2
119	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Waiomatatini.
120	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Mangaroa.
121	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Mafarau.
122	Raana Te Ao	Mere Karaka Te Ao	Abikouka Nama 1
123	Erucra Kawhia	Rauiera Kawhia	Omaiwa.
124	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Reporua.
125	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Tokaroa.
126	Raana Te Ao	Watene Te Ao	Rahui.
127	Raana Te Ao	Mere Karaka Te Ao	Rotokautuku.
128	Terima Patutahi	Rei Toparu	Taitai.
129	Keita Tangiwai	Paraone Pohokura	Omaiwa.
130	Keita Tangiwai	Heni Kupere	Omaiwa.
131	Hoterene Te Whara	Maraea Kaipuke	Waiomatatini.
132	Hoterene Te Whara	Maraea Kaipuke	Turitaka.
133	Ratimira Te Puni	Rana Tirahina	Rangikohua.
134	Ratimira Te Puni	Rana Tirahina	Turitaka.
135	Ratimira Te Puni	Rana Tirahina	Waiomatatini.
136	Ratimira Te Puni	Raiha Kahumaku	Waiomatatini.
137	Ratimira Te Puni	Raiha Kahumaku	Turitaka.
138	Ratimira Te Puni	Raiha Kahumaku	Rangikohua.
139	Ratimira Te Puni	Raiha Kahumaku	Rotokautuku.
140	Tuta Nihoniho	Hiimaera Tawha	Kaiti.
141	Karaitiana Pakura	Hiria Pakura	Taitai.
142	Karaitiana Pakura	Hiria Pakura	Omaiwa.
143	Karaitiana Pakura	Hiria Pakura	Whareponga.
144	Keita Kutai	Hoana Nikora	Waiomatatini.
145	Keita Kutai	Hoana Nikora	Turitaka.
146	Paratene Pekaahu	Ripeka Hinewhakaore	Abikouka Nama 1.
147	Paratene Pekaahu	Rahera Takahi	Abikouka Nama 1.
148	Patima Puni	Heneri Paekura	Waiomatatini.
149	Patima Puni	Heneri Paekura	Turitaka.
150	Kutai Nikora	Hoana Nikora	Turitaka.
151	Kutai Nikora	Hoana Nikora	Waiomatatini.
152	Wikiriwhi Turangi	Matiri Himitaia	Pukeamaru Nama 4.
153	Heni Hoehoe	Raiha Hinengawhe	Wairoa me Taitai.
154	Mere Arihi Houkamau	Kararaina Turaki	Tokomaru.
155	Rawinia Aungira	Peti Rore	Mangaroa.
156	Rawinia Aungira	Peti Rore	Rahui.
157	Rawinia Aungira	Niha Matuakore	Mangaroa.
158	Rawinia Aungira	Niha Matuakore	Piritaranu Nama 1.
159	Rawinia Aungira	Mere Paku	Waitakaha.
160	Rawinia Aungira	Mere Paku	Rahui.
161	Rawinia Aungira	Mere Paku	Maungawaru.
162	Rawinia Aungira	Mere Paku	Mangaroa.
163	Rawinia Aungira	Mere Paku	Rotokautuku.
164	Hone Te Kauru	Rora Papahia	Turitaka.
165	Hone Te Kauru	Rora Papahia	Waiomatatini.
166	Heni Hoehoe	Humia Rangamaro	Abikouka Nama 2.
167	Epeniha Kahu	Te Munu Awa	Tokomaru.
168	Makere Tutaeapa	Wiremu Tutaeapa	Reporua.
169	Makere Tutaeapa	Wiremu Tutaeapa	Abikouka Nama 2.

utua nga reiti e meingatia ana kia utua i runga i nga tikanga o ana rooru :

He panuitanga tenoi ki i a koutou ki i a tangata ki i a tangata o koutou, kia mohio ai koutou kua takoto nga rooru o nga whenua Maori ki nga tari o ana poari takiwa, ko ana rooru he mea tuhi ki te roo Maori, a e whakaatu ana hoki i nga utu o nga whenua Maori kua whakahuatia i runga i ana rooru.

Na, he tono tenoi ki a koutou ki i a tangata ki i a tangata hoki o koutou nga tangata na ratou aua whenua kia utua e koutou aua reiti a te 13 o nga ra o Aperira, 1885, i mua mai ranei o taua ra, me utu e koutou ana moni reiti i te tari o te poari o te takiwa i takoto ai aua whenua, tena te whakaaturanga kei te Kupu Apiti.

KUPU APITI.

Te Ingoa o te Poari Takiwa.	Te Tari o te Poari Takiwa o utua ai nga Moni Reiti.
Te Poata o te Taone o Alexandra	Alexander.
Te Rori Poata o Aparima	Niverton.
Te Rori Poata o Barrett	Rew Plymouth.
Te Kaute Kaunihara o Buller	Westport.
Te Kaute Kaunihara o Clifton	Uremu.
Te Rori Poata o Clifton	Uremu.
Te Rori Poata o Collingwood	Collingwood.
Te Kaute Kaunihara o Cook	Gisborne.
Te Rori Poata o Eyreton	Ohoka.
Te Rori Poata o Featherston	Featherstone.
Te Rori Poata o Glenbervie	Whangarei.
Te Kaute Kaunihara o Grey	Greytown.
Te Rori Poata o Havelock	Havelock, Haaki Pei.
Te Konte Kaunihara o Haaki Pei	Napier.
Te Rori Poata o H-nui	New Plymouth.
Te Poata o te Taone o Lethbridge	Turakina.
Te Rori Poata o Maraekakaho	Maraekakaho.
Te Rori Poata o Motueka	Motueka.
Te Poata a te Taone o Ngaruawahia	Ngaruawahia.
Te Rori Poata o Norsewood	Norsewood.
Te Rori Poata o Okato	New Plymouth.
Te Poata o te Taone o Opunake	Opunake.
Te Rori Poata o Ormond	Ormond.
Te Rori Poata o Pahiataua	Pahiataua.
Te Rori Poata o Paribaka	Rahotu.
Te Kaute Kaunihara o Patea	Patea.
Te Rori Poata o Patea ki te Rauwhiti	Patea.
Te Rori Poata o Patea ki te Hauauru	Patea.
Te Rori Poata o Petane	Petane.
Te Rori Poata o Pictou	Pictou.
Te Rori Poata o Pirongia	Harapipi.
Te Kaute Kaunihara o Rangitikei	Marton.
Te Rori Poata o Seaside	Brighton.
Te Rori Poata o Taranaki	New Plymouth.
Te Rori Poata o Taratahi, Carterton	Carterton.
Te Rori Poata o Te Horo	Ohaki.
Te Rori Poata o Te Totara	Mangonui.
Te Kaute Kaunihara o Waikouaiti	Waikouaiti.
Te Rori Poata o Te Waimata	Gisborne.
Te Kaute Kaunihara o Wairarapa ki te Rauwhiti	Masterton.
Te Kaute Kaunihara o Te Wairoa	Wairoa, Haaki Pei.
Te Rori o Te Wairoa	Waverley.
Te Kaute Kaunihara o Waitaki	Oamaru.
Te Rori Poata o Te Waitaki	Oamaru.
Te Kaute o Te Wallace	Riverton.
Te Rori Poata o Wellington	Hutt.
Te Kaute Kaunihara o Whakatane	Opotiki.
Te Rori o Te Whenuakura	Patea.
Te Rori Poata o Whenuakura Waitotara	Waverley.

He mea tuhi nei toku ingoa i tenoi te 8 o nga ra o Aperira, 1885.

J. A. TOLLE,

Mo te Minita Whakaere i nga Moni o te Koroni.

PANUITANGA.

Tari Kooti Whenua Maori, Poneke, 9 Aperira, 1885.

KO te nohoanga o te Kooti i panuitia kia tu ki Kaihu, i te Takiwa o Kaipara, a te Taite te 23 o nga ra o Aperira, 1885, mo te whakawakanga tuarua o tetahi kereeme whakawa Take ki tetahi whenua i roto i taua Takiwa, e mohio ia ana tonu ingoa ko Whangaimokopuna, a, ka whakanukuhia atu taua Kooti mo te Mane te 6 o nga ra o Hurua, 1885.

NA MAKE TANARA, Tumuaki Kaiwhakawa.

“**T**he Ture Reiti i nga Whenua o te Karauna me nga Whenua Maori, 1882,” me te Ture Whakatikatika i taua Ture.

Ki te tangata nana, ki nga tangata ranei na ratou nga whenua kua whakahuatia i roto i nga rooru whakaatu i nga utu o nga whenua Maori, kua tukua atu nei ki nga poari takiwa e mau nei nga ingoa i roto i te Kupu Apiti ki tenoi, i raro i nga tikanga o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei me era atu Ture katoa e pa ana e whai tikanga ana. NOHOMEA kua tukua mai he tono ki ahau Te Minita Whakahaere i nga Moni o Niu Tirenii, e mau nei toku ingoa i raro iho nei, e nga poari takiwa e tetahi tangata ranei mo te taha ki a ratou, i raro i nga tikanga o “Te Ture Reiti i nga Whenua o te Karauna me nga Whenua Maori, 1882,” kia